

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning:

Det foreliggende forslag er en ændring af et lovtillæg fra 2001 til fangst og jagtloven af 1999 (ændring af Landstingslov nr. 12. af 29. oktober 1999 om fangst og jagt som ændret ved landstingslov nr. 11 af 12. november 2001).

Lovforslagets hovedindhold omfatter ændringer på tre områder. En mulighed for at erhvervsfagere kan oppebære indtægter fra turisme og fra assistance til forskningsmæssige formål, en tydeliggørelse af kommunernes selvforvaltning samt yderligere dispensationsmuligheder. Endvidere er flere gældende bestemmelser præciseret, blandt andet i § 4, stk. 2. nr. 4, som er blevet underopdelt i punkterne a-c og ændret i sprogbrug, således at bestemmelsen fremtræder mere stringent og letforståelig.

Baggrunden for lovforslaget fremgår af betænkning af 20. april 2007 afgivet af Landstingets Fiskeri, Fangst – og Landbrugsudvalg, hvori et enigt udvalg i forlængelse af pkt. 129 på side 2 m. konkluderer at: *"udvalget bemærker, at den første anbefaling fra den af Landsstyret nedsatte arbejdsgruppe til opfølgning af den socioøkonomiske analyse af fangererhvervet vil være, at indtægter fra turisme fremover gøres neutrale i indtægtsopgørelsen"*. I betænkningens side 5 m. jf. pkt. 111 bemærkes det at: *"Udvalget skal dog anbefale, at det nøje overvejes, hvorledes et generelt indtægtskrav til fiskere og fangere fremdeles fastholdes, samtidig med at der i det gældende regelsæt indarbejdes muligheder for, at supplerende indtægter kan oppebæres af de to erhvervsgrupper"*.

I forlængelse heraf svarede Landsstyret i svarnotat til EM 2007/79 på side 2 n. at: *"Landsstyret som opfølgning af delbetænkning FM 2007/129 har taget initiativ til en ændring af ovennævnte Landstingslov for så vidt angår spørgsmålet om turisme i bred forstand, som forventes at blive fremsat i Landstinget under FM 2008"*. Det er på denne baggrund at nærværende lovforslag er fremsat.

2. Lovforslagets hovedpunkter:

Lovforslaget indeholder ændringsforslag til Landstingslovens § 4, stk. 2, nr. 4.

Den første ændring omhandler en mulighed for, at erhvervsfangerne og fiskere nu kan oppebære indtægter fra turisme og ved at assistere forskere.

Forslaget er en yderligere tilføjelse i rækken af de indtægtsmuligheder man som erhvervsfanger supplerende kan benytte sig af, uden dette får indvirkning på, hvorvidt erhvervsjagtbeviset kan fastholdes eller ej. Forslaget indebærer endvidere, at indtægter fra turisme og assistance til forskning fremover gøres neutrale i indtægtsopgørelsen, således at indtægter herfra ikke medregnes i bruttoindkomsten.

Den anden ændring består i, en tydeliggørelse af muligheden for, at Landsstyret kan uddelegere administrativ kompetence til de enkelte kommuner, således at disse kan varetage den nødvendige administrative forvaltning af reglerne ved vurderingen af, om ansøgere er berettiget til enten erhvervs- eller fritidsjagtbevis.

Den tredje ændring medfører en adgang til at meddele dispensation fra kravet om, hvem der opfylder betingelserne for at være erhvervsfanger- og fisker i Grønland på baggrund af en konkret vurdering ud fra formålet med loven og rammerne for administrationen af denne.

a) Gældende ret på området og Direktoratets overvejelser herom.

Ifølge nugældende lov fremgår det, at mindst halvdelen af fangerens indtægt skal stamme fra fangst- og fiskeri (50% kravet), for at fangeren kan bibeholde erhvervsjagtbeviset.

Hensigten med kravet er, at det primært skal være fangere med et erhvervsjagtbevis, der skulle kunne fange og indhandle kvoterede arter. 50% kravet har imidlertid vist sig at være en barriere for de fangere, som er i stand til at finde bibeskæftigelse bl.a. indenfor turisme. Fangere der i perioder af året har mulighed for at opnå ekstra indtægter, risikerer iflg. nugældende lovgivning, at bibeskæftigelsen kan være årsag til, at man efterfølgende ikke opfylder 50% kravet og dermed risikerer at få frataget sit erhvervsjagtbevis. Den socioøkonomiske analyse af fangererhvervet som Direktoratet for Fiskeri, Fangst og Landbrug offentliggjorde i 2005 bekræftede, at supplerende indtjeningsmuligheder er begrænsede og at den gældende lovgivning hindrer en økonomisk udvikling af erhvervet, især for de fangere der har mulighed for at finde andre indtægtskilder indenfor turisme. Endvidere gør forskere brug af fangere i forbindelse med monitoring og forskning af de levende resurser. Fangerne er oplagte samarbejdspartnere i mange feltprojekter og fanger-bruger viden en nødvendighed. Det foreslås derfor at indtægter fra disse fangerydelser holdes indtægtsneutrale.

b) Lovforberedende arbejde.

Forud for nærværende lovarbejde har Direktoratet for Fiskeri, Fangst og Landbrug afholdt en række møder sammen med, repræsentanter fra Grønlands Turist- og Erhvervsråd (GTE), Direktoratet for Miljø og Natur ligesom KNAPK løbende er blevet hørt. Det fremgår af referater fra møderne, at (GTE) har opfattet erhvervsfangeren som en vigtig partner i udbredelsen af turismebranchen og har

foreslået en videreudvikling af fangererhvervet med indkomst fra turismeaktiviteter såsom: *"turistkørsel med hundeslæde, sejlads med turister i fiskerfartøj, outdoor guiding af turister, trolling med turister eller anden lystfiskervirksomhed for turister"*. GTE og KNAPK har endvidere indgået en mundtlig hensigtsaftale omkring turismeoplysning. Aftalen gav på dette tidspunkt fangere og fiskere nogle forbedrede muligheder for at rekvirere oplysninger om samarbejde om turisme dog i begrænset omfang – bl.a. indenfor betalingsjagt og -fiskeri. Mødegruppen anbefalede at fisker – og fanger erhvervet burde tildeles nye indtjeningsmuligheder bl.a. via turismeindtægter.

c) Forskningsmæssig baggrund for lovforslaget.

I foråret 2005 blev en socioøkonomisk rapport udgivet, som belyste nogle af problemerne indenfor fangerhvervet bl.a. de lave indkomstniveauer og afmatningen i tilgangen til erhvervet i fremtiden. I rapporten anbefaledes tiltag indenfor 6 forskellige indsatsområder for at sikre erhvervsfangere den tilpasning som de nuværende ændringer i samfundets struktur nødvendiggør, herunder bl.a. turisme relateret bibeskæftigelse for erhvervsfangerne.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Lovforslaget medfører ingen væsentlige administrative konsekvenser for det offentlige. Det forventes dog at administrationen lettes en del for så vidt angår dispensationsmuligheder som nu ikke længere vil være nødvendige ligesom den administrative kontrol af erhvervsfangerens bruttoindkomst fra skattevæsenet vil blive lettet. Der kan forventes stigende skatteindtægter, men indtægtsprovenuet er vanskeligt at budgettere og vil være relativt beskedent.

Det bemærkes at efter centraliseringen af skatteopgaven, er kommunerne ikke længere i besiddelse af borgernes selvangivelser, hvorfor Direktoratet forudsætter at de pågældende oplysninger, til vurderingen af om en ansøger er berettiget til erhvervs- eller fritidsjagtbevis, indhentes hos de centrale myndigheder

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet:

I de egne, hvor der forventes stigende aktivitet i turismen og den viser sig mere indbringende end sælfangst vil der kunne ske enten et fald i indhandlingen af sæler og sælskind, eller en tilpasning af fangst - til de faktiske forhold.

Mere generelt har Direktoratet valgt at vedlægge oplysninger om udviklingen af antal personer med erhvervs- og fritidsjagtbevis som oplysende baggrundsmateriale til vurderingen af de økonomiske konsekvenser for erhvervsfangerne.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Erhvervsf.	3294	3994	2614	2573	2706	2585	2677	2870	2716	2525	2412	2739	2499

Fritidsjæ.	4092	5932	6985	7642	8320	8194	9315	9686	7754	6847	6163	6610	6937
I alt	7386	9926	9599	10215	11026	10779	11992	12556	10470	9372	8575	9349	9436

Det fremgår af den socioøkonomiske analyse af fangererhvervet at, ca. 20 % af Grønlands befolkning bor i bygderne. Arbejdsstyrken i Grønland er på ca. 26.000 personer og fangerne udgør ca. 15 % af arbejdsstyrken.

Da fangst- og jagtloven blev vedtaget i 1996 og 50 % kravet for første gang blev indført, skete der et drastisk fald i antallet af erhvervsjagtbeviser. Siden har tallet holdt sig nogenlunde konstant til trods for restriktioner bl.a. ved indførelse af kvoter med henblik på opnåelse af bæredygtig udnyttelse af resurserne.

Årsagerne til denne stabilitet i fangererhvervet kunne skyldes forskellige komplekse faktorer, herunder bl.a. at fangerne har indrettet sig på en begrænset "levestandard", og har prioriteret livsstilen og livskvaliteten i bygden højere.

Endvidere er fangerne blevet dygtigere til at omstille sig og finde nye indtægtskilder ved siden af fangererhvervet herunder mulighederne for indtægter fra turisme. Ved at åbne for tilladelse til, at erhvervsfangeren kan holde indtægter fra turisme indtægtsneutrale og derved beholde sit erhvervsjagtbevis, vil fangererhvervet tilpasse sig samfundsudviklingen og stabilisere erhvervet yderligere. Den økonomiske konsekvens heraf bliver formodentlig, at erhvervsfangeren kan forøge sin indtægt og højne sin "levestandard" på længere sigt.

5. Miljø- og naturmæssige konsekvenser:

Forslaget forventes ikke at have nogen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne:

Direktoratet forudsætter at skatteoplysningerne skal indhentes hos de centrale skattemyndigheder jf. punkt 3.

7. Andre væsentlige konsekvenser:

Direktoratet er bundet af en lang række aftaler i forhold til internationale organisationer herunder North Atlantic Marine Mammal Commission (NAMMCO), Den Internationale Hvalfangstkommission (IWC), sælfangst mellem Canada og Grønland og Fælleskommissionen mellem Grønland og Canada om hvid- og narhvaler (JCNB) samt Washington-konventionen (CITES). Lovforslaget vil ikke være i modstrid med aftaler indgået med disse organisationer.

8. Forholdet til Rigsfællesskabet eller selvstyre:

Forslaget forventes ikke at have nogen konsekvenser i forholdet til Rigsfællesskabet eller selvstyre.

9. Høring af myndigheder og organisationer:

Lovforslaget har været i høring med en 4 ugers frist hos KANUKOKA, KNAPK, Fangstrådet, Direktoratet for Erhverv, Direktoratet for Miljø og Natur, Skattedirektoratet, Direktoratet for Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser, Grønlands Fiskerilicenskontrol, Grønlands Naturinstitut, Grønlands Turisme- og Erhvervsråd og Økonomidirektoratet.

De modtagne bemærkninger er indarbejdet i relevant omfang og under hensyn til lovens intention og dens afstukne rammer. Således er naturinstitutets høringsforslag om "fangerforsker assistance" indgået som en del af det nye lovforslag sammen med forslaget om turismeindtægter som anbefalet af bl.a. KNAPK, KANUKOKA, Fangstrådet og Direktoratet for Erhverv. Skattedirektoratet og Økonomidirektoratets bemærkninger indgår som en del af lovforslagets forarbejder under punkt 3 og 4 i de almindelige bemærkninger til dette. GFLK's tekniske bemærkninger om målemetode for fartøjer, er opdateret i lovforslaget i § 4, stk. 2, nr. 4, under hovedreglen.

En samlet vurdering af høringssvarene viser generelt en stor tilfredshed med lovforslaget.

Sammenfattende fremgår det af samtlige høringssvar, at man gerne ser mere vidtgående rettigheder for fangerne. Der er således et bredt ønske i bl.a. høringssvarene fra KANUKOKA, KNAPK og Fangstrådet om, at pensionerede fangere og fiskere skal kunne bibeholde sit erhvervsjagtbevis. Endvidere anbefaler KNAPK, en forenkling ved udstedelse af erhvervsjagtbeviser, når storkommunerne etableres.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1

4) Der er foretaget små sproglige ændringer i bestemmelsen for at præcisere denne. Hovedreglen er at personer med en bruttoindkomst på mindst 50 % fra fangst, jagt og fiskeri, kan betragtes som erhvervsfangerne, og derfor er berettiget til at få tildelt erhvervsjagtbevis. Heraf følger at når indkomsten fra andre hverv eller bierhverv overstiger 50 % af erhvervsfangerens indtægter, mister denne sit erhvervsjagtbevis.

For yderligere at lave en skillelinje mellem erhvervsfangerne og fiskere, er der endvidere opstillet den begrænsning og præcisering i bestemmelsen, at lønindkomst

fra fartøjer under den fastlagte grænse indgår i opgørelsen af bruttoindkomst fra fangst, jagt og fiskeri. Denne præcisering skal sikre en tydeliggørelse af det forhold, at indtjening fra fartøjer umiddelbart under disse grænser tæller med i forhold til 50% kravet og vil bidrage til, at ansatte på disse fartøjer, foruden hyren herfra, vil kunne få erhvervsjagtbevis og adgang til licenser på kvoterede arter. Endvidere er der anvendt den nugældende officielle målemetode for fartøjer BT, idet BRT er udgået. BRT er angivet i parentes i loven idet flere ældre grønlandske fartøjer ikke er ommålt efter den nye metode.

Til nr. 1 a)

Indkomst der stammer fra arrangering af betalingsjagt eller fra beskæftigelse som guide i forbindelse med betalingsjagt opgøres som bruttoindkomst fra fangst, jagt og fiskeri. Sprogteknisk anvendes "opgøres" og ikke "indgår" idet disse indtægter ikke direkte stammer fra fangst og jagt i traditionel forstand, men medregnes i den pågældendes indkomst som om indtægterne kom fra fangst, jagt og fiskeri. En erhvervsfanger kan på denne måde supplere sine indkomstmuligheder og desuden lettere nå "50% kravet" og derved forbedre muligheden for at beholde sit erhvervsjagtbevis. Endvidere er det hensigten at ligestille den klassiske fanger som alene er beskæftiget med traditionel fangst, jagt og fiskeri, med personer som udøver aktiviteter ved betalingsjagt i afgørelser om tilladelse til erhvervelse af erhvervsjagtbevis.

Til nr. 1 b)

Denne bestemmelse er ny, idet der nu tilvejebringes mulighed for, at fangere kan oppebære supplerende indtægter fra turismeaktiviteter og fra forskningsassistance uden at dette medfører fratagelse af erhvervsjagtbeviset. Turismesektoren ses som en alternativ indtægtskilde for fangererhvervet i en periode karakteriseret af begrænsninger på fangsten.

Indtægter fra turismen gøres fremover neutrale i indtægtsopgørelsen jf. blandt andet anbefalingerne fra den af Landsstyret nedsatte arbejdsgruppe til opfølgning af den socioøkonomiske analyse af fangererhvervet i kap. 3 (endnu ikke udgivet). At man holder indtægterne neutrale betyder at indtjeningen hverken indgår i opgørelsen af bruttoindkomst fra fangst, jagt eller fiskeri eller i opgørelsen af den samlede bruttoindkomst. Førhen begrænsede 50% kravet, fangernes mulighed for at udnytte denne indtjeningskilde, fordi indtægt fra turisme blev opgjort som B indkomst, hvorved erhvervsfangerne kunne miste sit erhvervsjagtbevis, hvis de arbejdede med turisme.

Grønlands Turist- og Erhvervsråd definerer turisterhvervet således: "*Personer der beskæftiges inden for servicefag, hvis hovedformål er at betjene turister, dvs. personer der bevæger sig i tid og rum udover sit sædvanlige miljø, ikke oppebærer løn fra det sted, som personen rejser til, ikke opholder sig i det pågældende land i*

mere end et år og enten opholder sig på et passagerskib, overnatter i Grønland eller opholder sig i Grønland i mindre end 24 timer (éndagsturister).

Ved turismeaktiviteter, der er relevante som en alternativ indtjeningsmulighed for erhvervsfagere, omfattes kortere og længere hundeslædeture, sejlture såvel med joller som kajak samt egentlige ekspeditioner. Der vurderes at være et stort potentiale i selve fangerkulturen ved at tage turister med ud at overvære fangst og jagt ligesom der er indtægtpotentiale i forarbejdning af husflidsprodukter.

For så vidt angår forskningsassistance fra fangere, benytter forskere sig ofte af erhvervsfagere i forbindelse med monitoring og forskning af de levende resurser. Fangerne er oplagte samarbejdspartnere dels pga. deres store viden om naturen og pga. deres udstyr så som joller, kuttere, kajaker, harpuner, snescootere mv. som forskerne lejer af fangerne. Fangerne er derfor oplagte samarbejdspartnere i mange feltprojekter. Fangerne bruges til at transportere forskere, deres udstyr over havet og deltager ofte i mærkning, prøvetagning og som observatører i forbindelse med tælling af artsbestande. Indkomst der stammer fra denne "forskningsassistance" holdes derfor neutral i indtægtsopgørelsen jf. ovenstående definition under turisme.

Direktoratet forudsætter endvidere, at de enkelte kommuner skelner mellem forskellen på:

1. bruttoindkomst i forbindelse med opgørelse af almindelig skattepligtig indkomst og
2. bruttoindkomst og anden indtægtskilde som skal medtages i opgørelsen til vurdering af, om en ansøger er berettiget til erhvervs- eller fritidsjagtbevis i henhold til ovennævnte lovgivning.

Til nr. 1 c)

Honorarer fra borgerligt ombud eller honorarer fra bestyrelsesarbejde i erhvervsfangerorganisationer/-foreninger indgår hverken i opgørelsen af bruttoindkomst fra fangst, jagt og fiskeri eller i opgørelsen af den samlede bruttoindkomst.

Ved et borgerligt ombud forstås et hverv, som pålægges borgerne af det offentlige, og som borgerne kun kan undslå sig, hvis der foreligger omstændigheder, der forhindrer den udpegede i at påtage sig hvervet. Det er ikke afgørende, at udpegningen af borgeren er sket fra en valgliste, som borgeren har ladet sig opstille på. Et kommunalt ombud er et borgerligt ombud. Det fremgår af bekendtgørelse af lov om kommunale valg § 92 der bestemmer, at enhver, der er valgbar, har pligt til at modtage valg. Ved tilstrækkeligt stemmeantal vil vedkommende blive medlem af kommunalbestyrelsen, hvis medlemskab man kun kan fritages fra ved særlige omstændigheder jf. bekendtgørelse af lov om kommunale valg kapitel 11. Eksempler på andre borgerlige ombud er, nævninge, domsmænd, medlem af skolebestyrelse, men ikke medlemmer af et menighedsråd. Kommunalpolitikere er derfor i henhold

til gældende lovgivning om borgerligt ombud, fritaget fra 50% kravet og kan opretholde deres erhvervsjagtbevis selvom de har anden hovedindtægtskilde.

Til nr. 2

2-4) Den indsatte bestemmelse skal sikre, at erhvervsjagt, fangst og fiskeri er forbeholdt personer med tilknytning til Grønland. Derfor er der krav om fast folkeregisteradresse i Grønland i de seneste to år. Hensigten med 2 års reglen er, at fastholde kriterierne for og lette afgørelsen af, om en person opfylder betingelserne for at måtte drive erhvervsjagt, fangst og fiskeri. Herefter vil opfyldelsen af 2 års reglen normalt være tilstrækkelig. Hvor der er mistanke om omgåelse, får kriteriet "fast tilknytning til det grønlandske samfund" selvstændig betydning, idet der vil blive taget hensyn til, om vedkommende har en egentlig bopæl i Grønland og ikke blot en fiktiv adresse. Der vil endvidere blive lagt vægt på, om vedkommende har været fuldt skattepligtig i Grønland i de forudgående 2 kalenderår.

4) "For personer, som hidtil ikke har haft et hovederhverv" betyder fortrinsvis at unge der ikke tidligere har haft erhvervs erfaring kan opnå dispensation, for at komme i betragtning til erhvervsjagtbevis første gang de ansøger om dette.

For så vidt angår særlige omstændigheder menes der ufrivillige forhold for ansøgeren såsom sygdom, fysisk og psykiske skader eller andre sociale forhold, der har gjort, at kravet om indtægtsandel ikke har kunnet opfyldes.

Har en person været ude af fangererhvervet grundet et uddannelsesforløb inden for Grønland kan der endvidere meddeles dispensation.

Bestemmelsen skal herudover gøre det muligt for en person, der tidligere har været beskæftiget med erhvervsfangst- og jagt, men som i en periode er ophørt med dette, at træde ind i fiskeriet igen.

Til nr. 3

Bestemmelsen bygger på bemærkningerne til gældende § 6, stk. 2, som nu er præciseret. Hensigten er utvetydigt at udtrykke at Direktoratet kan uddelegere sin afgørelseskompetence til kommunerne så disse kan træffe afgørelser om udstedelse eller fortabelse af erhvervsjagtbeviser i henhold til bekendtgørelse herom. Endvidere forudsættes det, at kommunerne skal indhente oplysninger hos de centrale skattemyndigheder ved vurderingen af, om en ansøger er berettiget til enten erhvervs- eller fritidsjagtbevis.

Til § 2

Loven vedtages med tilbagevirkende kraft. Det forudsættes at lovændringen træder i kraft fra 1. januar 2008.

